

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่  
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา  
๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ กรณีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนออกภายหลัง  
วันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ

สำนักงาน ก.ค. ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๕๐๕/๒๓๖๓๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ ทราหรือปัญหาข้อกฎหมายมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ทราหรือปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ไปยังคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) ว่า นายโกมล ธนาศรีพร ข้าราชการครู ตำแหน่งครู ๑ โรงเรียนบ้านหนองคอก อำเภอสนมชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้กระทำผิดวินัยโดยทำร้ายร่างกายข้าราชการครูในโรงเรียนเดียวกัน เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ และถูกลงโทษตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๑ เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ตามคำสั่งโรงเรียนบ้านหนองคอก ที่ ๑๔/๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพิจารณา เห็นว่า กรณีของนายโกมล ธนาศรีพร ดังกล่าว เป็นปัญหาวานายโกมล ธนาศรีพร อยู่ในข่ายที่จะ ได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๓๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

สำนักงาน ก.ค. ได้นำปัญหาดังกล่าวเสนอ อ.ก.ค. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูซึ่งทำการแทน ก.ค. พิจารณา อ.ก.ค. วิสามัญดังกล่าวพิจารณาแล้วมี ความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

อนุกรรมการฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การที่นายโกมล ธนาศรีพร จะได้รับการล้างมลทิน ตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรง มีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่ นั้น มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้น ก่อนว่า คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนนายโกมล ธนาศรีพร ซึ่งได้ออกคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ ให้มีผลตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป นั้น เป็นการสั่งลงโทษตัดเงินเดือน ย้อนหลังอันต้องห้ามตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๔) ข้อ ๑๒ (๔) หรือไม่ โดยหากไม่ถือ เป็นการสั่งลงโทษย้อนหลัง นายโกมล ธนาศรีพร ย่อมได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้าง มลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ ที่บัญญัติว่า “ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยใน กรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมด หรือบางส่วนไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูก

ลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ” ซึ่งอนุกรรมการฝ่ายนี้เห็นว่า โดยที่สภาพบังคับของการลงโทษตัดเงินเดือนย่อมมีผลเมื่อสิ้นเดือนซึ่งในทางปฏิบัติจะมีตัวเงินเดือนจริง ๆ ในวันสิ้นเดือนเมื่อมีการจ่ายเงินเดือน กรณีออกคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ สั่งตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ จึงไม่ถือเป็นการสั่งลงโทษย้อนหลังตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) แต่อย่างใด ซึ่งก็ตรงกับมติ ก.พ. ตอบข้อหารือปลัดกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๗๐๘/๒๑๖๙๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒ ด้วย นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงวิธีการในการลงโทษตัดเงินเดือนซึ่งสามารถคิดคำนวณอัตราเป็นรายวันได้ คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ จึงมีผลให้ตัดเงินเดือนได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ อันเป็นระยะก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับเท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ย่อมต้องถือว่านายโกมล ธนาศรีพร ได้ถูกลงโทษ และได้รับโทษทางวินัยไปแล้วบางส่วนก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับ เมื่อเทียบเคียงกับผลการตีความตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปกปิด ที่ นร ๐๖๐๑/๗๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๑ ที่ตอบข้อหารือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ กรณีนางสัญญา ไชยสิทธิ์ ตามที่สำนักงาน ก.ค. ได้หารือไปแล้ว เห็นว่า นายโกมล ธนาศรีพร ย่อมเป็นผู้ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ด้วย

อนุกรรมการอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ถึงแม้ในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการในการออกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนของนายโกมล ธนาศรีพร ที่สั่งให้มีผลบังคับตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป จะไม่ถือเป็นการสั่งลงโทษย้อนหลังเนื่องจากการที่ต้องออกคำสั่งในลักษณะดังกล่าวเป็นเพียงเพื่อความสะดวกในการคิดอัตราเงินเดือนที่มีผลเป็นการเบิกจ่ายเมื่อสิ้นเดือนก็ตาม แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มีผลใช้บังคับ นายโกมล ธนาศรีพร ยังมีได้ถูกลงโทษเพราะเพิ่งจะได้มีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนนายโกมล ธนาศรีพร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ จึงต้องถือว่า นายโกมล ธนาศรีพร ได้รับโทษจริงในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นวันที่ออกคำสั่ง นอกจากนั้น โดยเจตนารมณ์ของกฎหมายล้างมลทินน่าจะมุ่งประสงค์ที่จะล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยซึ่งได้รับโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ เท่านั้น ดังจะเห็นได้จากความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ....” ซึ่งถ้อยคำในกฎหมายได้บัญญัติให้เห็นว่า ก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ผู้ที่จะได้รับการล้างมลทินจะต้องได้รับโทษไปแล้วเท่านั้น ฉะนั้นเมื่อก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ผู้บังคับบัญชายังมีคำสั่งลงโทษนายโกมล ธนาศรีพร

ในเรื่องนี้ อ.ก.ค. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้าราชการครูพิจารณาเห็นว่า ความเห็นของอนุกรรมการทั้ง ๒ ฝ่ายดังกล่าวแตกต่างกันในประเด็นข้อสำคัญอันเกี่ยวข้องกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงมีมติให้สำนักงาน ก.ค. ทหาหรือปัญหายังคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การออกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนนายโกมล ธนาศรีพรเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยให้ตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไปนั้น จะถือว่านายโกมล ธนาศรีพร เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่จะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

สำนักงาน ก.ค. จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหา  
ดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงาน ก.ค. และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) แล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๕<sup>๑</sup> แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทร

๑ พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช  
ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้วก่อนหรือในวันที่

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มีความมุ่งหมายที่จะให้ลบล้างบรรดาโทษและทัณฑ์ทางวินัยแก่ผู้ที่เคยถูกลงโทษทางวินัยมาแล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้นั้นจะได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นเสร็จสิ้นไปแล้วหรือได้รับไปเพียงบางส่วนในขณะนั้นก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ สำหรับกรณีที่เป็นปัญหานี้ปรากฏว่า ในขณะที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ นั้น นายโกมล ธนาศรีพร ยังมิได้ถูกลงโทษและยังมิได้

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๓๓

---

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ รับโทษทางวินัยแต่อย่างใด เพราะโรงเรียนบ้านหนองคอกเพ็งจะมีคำสั่งให้ลงโทษตัดเงินเดือนนายโกมล ธนาศรีพร เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ฉะนั้น นายโกมล ธนาศรีพร จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการล้างมลทินตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ